

Warszawa, dnia 21 października 2014 r.

Poz. 1430

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹⁾**

z dnia 17 października 2014 r.

w sprawie szczegółowego trybu postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego prowadzonego wobec nauczycieli akademickich oraz sposobu wykonywania i zatarcia kar dyscyplinarnych

Na podstawie art. 149 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowy tryb, w tym przebieg postępowania wyjaśniającego prowadzonego wobec nauczycieli akademickich, w tym sposób i warunki wzywania i odbierania wyjaśnień od nauczyciela akademickiego, którego postępowanie dotyczy, przesłuchiwanie świadków i zasięganie opinii biegłych oraz przeprowadzania innych dowodów;
- 2) szczegółowy tryb, w tym przebieg postępowania dyscyplinarnego prowadzonego wobec nauczycieli akademickich, w tym:
 - a) sposób i warunki wzywania i przesłuchiwanie obwinionego, świadków i biegłych oraz przeprowadzania innych dowodów,
 - b) tryb zawieszania i wznawiania postępowania dyscyplinarnego;
- 3) sposób wykonywania i zatarcia kar dyscyplinarnych.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) komisji uczelnianej – rozumie się przez to uczelnianą komisję dyscyplinarną do spraw nauczycieli akademickich orzekającą w pierwszej instancji w sprawach dyscyplinarnych nauczycieli akademickich;
- 2) komisji przy ministrze – rozumie się przez to komisję dyscyplinarną powołaną przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, orzekającą w pierwszej instancji w sprawach osób, o których mowa w art. 145 ust. 6 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, zwanej dalej „ustawą”;
- 3) komisji przy Radzie – rozumie się przez to komisję dyscyplinarną do spraw nauczycieli akademickich przy Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zwanej dalej „Radą”, orzekającą w drugiej instancji;
- 4) komisji dyscyplinarnej – rozumie się przez to komisję uczelnianą, komisję przy ministrze właściwym do spraw szkolnictwa wyższego, zwanym dalej „ministrem”, i komisję przy Radzie;

¹⁾ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. poz. 1259).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 742 i 1544, z 2013 r. poz. 675, 829, 1005, 1588 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 7, 768, 821, 1004, 1146 i 1198.

- 5) rzeczniku dyscyplinarnym – rozumie się przez to rzecznika dyscyplinarnego powołanego przez rektora i rzecznika dyscyplinarnego powołanego przez ministra;
- 6) zawiadamiającym – rozumie się przez to osobę przekazującą informację o popełnieniu czynu lub zachowaniu mającym znamiona przewinienia dyscyplinarnego.

§ 3. 1. Postępowanie wyjaśniające i postępowanie dyscyplinarne w pierwszej instancji wobec nauczyciela akademickiego prowadzi się w uczelni, w której zostało popełnione przewinienie dyscyplinarne.

2. W przypadku gdy przewinienie dyscyplinarne zostało popełnione poza uczelnią, postępowanie wyjaśniające i postępowanie dyscyplinarne w pierwszej instancji prowadzi się w uczelni będącej podstawowym miejscem pracy nauczyciela akademickiego, którego dotyczy postępowanie.

3. W przypadku gdy przewinienie dyscyplinarne zostało popełnione poza uczelnią, a nauczyciel akademicki nie posiada podstawowego miejsca pracy, postępowanie wyjaśniające i postępowanie dyscyplinarne w pierwszej instancji prowadzi się w uczelni zatrudniającej nauczyciela akademickiego, której rektor powziął wiadomość o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego.

4. W przypadku zmiany okoliczności, o których mowa w ust. 2 i 3, dotyczących zatrudnienia nauczyciela akademickiego, postępowanie wyjaśniające i postępowanie dyscyplinarne prowadzi się w uczelni, w której postępowanie to zostało wszczęte.

5. Ilekroć w przepisach rozporządzenia jest mowa o rektorze, rozumie się przez to rektora uczelni, o której mowa w ust. 1–3.

§ 4. 1. Organ, który powołał rzecznika dyscyplinarnego, wyłącza go od udziału w sprawie, jeżeli:

- 1) sprawa dotyczy tego rzecznika dyscyplinarnego;
- 2) jest on małżonkiem nauczyciela akademickiego, którego dotyczy postępowanie wyjaśniające, albo pokrzywdzonego, albo pozostaje we wspólnym pożyciu z jedną z tych osób;
- 3) jest on krewnym albo powinowatym w linii prostej albo w linii bocznej do drugiego stopnia włącznie nauczyciela akademickiego, którego dotyczy postępowanie wyjaśniające, albo pokrzywdzonego, albo pozostaje z jedną z tych osób w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli;
- 4) był świadkiem popełnienia czynu, o który toczy się postępowanie wyjaśniające, brał udział w rozpoznaniu tej sprawy lub był w tej sprawie przesłuchiwany w charakterze świadka albo występował jako biegły.

2. Rzecznik dyscyplinarny może być wyłączony od udziału w sprawie, jeżeli zachodzą inne uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności.

3. Wyłączenia rzecznika dyscyplinarnego od udziału w sprawie dokonuje się z urzędu albo na wniosek:

- 1) tego rzecznika;
- 2) nauczyciela akademickiego, którego dotyczy postępowanie wyjaśniające;
- 3) pokrzywdzonego;
- 4) zawiadamiającego.

4. Powody wyłączenia rzecznika dyscyplinarnego trwają także po ustaniu małżeństwa, wspólnego pożycia, przysposobienia, opieki lub kurateli.

5. W przypadku wyłączenia rzecznika dyscyplinarnego organ, który go powołał, wyznacza innego rzecznika dyscyplinarnego, w terminie 14 dni od dnia wyłączenia.

§ 5. W celu przeprowadzenia dowodów w postępowaniu wyjaśniającym i w postępowaniu dyscyplinarnym, wzywając świadków lub biegłych, a w przypadku postępowania wyjaśniającego – także nauczyciela akademickiego, którego to postępowanie dotyczy, w wezwaniu należy oznaczyć wzywającego oraz podać, w jakiej sprawie, w jakim charakterze, miejscu i czasie ma się stawić i czy jego stawiennictwo jest obowiązkowe oraz pouczyć nauczyciela akademickiego o skutkach jego niestawiennictwa.

§ 6. 1. Wezwania, zawiadomienia oraz inne pisma doręcza się za potwierdzeniem odbioru.

2. Wezwania, zawiadomienia oraz inne pisma, od których daty doręczenia biegną terminy, są doręczane przez uprawnionego pracownika uczelni albo operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529).

Rozdział 2

Postępowanie wyjaśniające

§ 7. 1. Postępowanie wyjaśniające wszczyna się z urzędu albo na polecenie organu, który powołał rzecznika dyscyplinarnego, na podstawie zawiadomienia o popełnieniu czynu lub zachowaniu mającym znamiona przewinienia dyscyplinarnego, złożonego przez zawiadamiającego, albo innych informacji uzasadniających wszczęcie tego postępowania.

2. Zawiadomienia lub inne informacje uzasadniające wszczęcie postępowania wyjaśniającego dotyczące osób, o których mowa w art. 145 ust. 6 ustawy, rektor albo prorektor – jeżeli sprawa dotyczy rektora, przekazuje ministrowi i właściwemu ministrowi, o którym mowa w art. 33 ust. 2 ustawy, zwanemu dalej „ministrem nadzorującym”.

§ 8. 1. Przed wszczęciem postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny bada, czy nie zachodzą przesłanki określone w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.³⁾).

2. W przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa w ust. 1, rzecznik dyscyplinarny wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego, które doręcza wraz z uzasadnieniem:

- 1) organowi, który go powołał;
- 2) zawiadamiającemu;
- 3) pokrzywdzonemu;
- 4) ministrowi;
- 5) ministrowi nadzorującemu.

3. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 2, zawiadamiającemu, pokrzywdzonemu i osobie, której dotyczy postępowanie wyjaśniające, przysługuje, w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia, zażalenie odpowiednio do komisji uczelnianej albo komisji przy ministrze.

4. Postanowienie, o którym mowa w ust. 2, podlega zatwierdzeniu w trybie określonym w § 12 ust. 3–5.

§ 9. 1. Rzecznik dyscyplinarny wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego i zawiadamia o tym:

- 1) organ, który go powołał;
- 2) zawiadamiającego;
- 3) pokrzywdzonego;
- 4) nauczyciela akademickiego, którego dotyczy postępowanie;
- 5) ministra;
- 6) ministra nadzorującego.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 98, poz. 626, Nr 106, poz. 669, Nr 122, poz. 826, Nr 125, poz. 842, Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307, z 2011 r. Nr 48, poz. 245 i 246, Nr 53, poz. 273, Nr 112, poz. 654, Nr 117, poz. 678, Nr 142, poz. 829, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 240, poz. 1430, 1431 i 1438 i Nr 279, poz. 1645, z 2012 r. poz. 886, 1091, 1101, 1327, 1426, 1447 i 1529, z 2013 r. poz. 480, 765, 849, 1247, 1262, 1282 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 85, 384, 694 i 1375.

2. W zawiadomieniu o wszczęciu postępowania wyjaśniającego doręczanym nauczycielowi akademickiemu rzecznik dyscyplinarny informuje o:

- 1) okolicznościach stanowiących podstawę wszczęcia postępowania wyjaśniającego;
- 2) przysługującym prawie do:
 - a) składania wyjaśnień,
 - b) odmowy składania wyjaśnień,
 - c) odmowy odpowiedzi na poszczególne pytania,
 - d) ustanowienia obrońcy,
 - e) zgłaszania wniosków dowodowych,
 - f) przeglądania akt sprawy.

3. Jeżeli okoliczności, o których mowa w § 8 ust. 1, zostaną ujawnione w toku postępowania wyjaśniającego, rzecznik dyscyplinarny wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, które doręcza wraz z uzasadnieniem:

- 1) organowi, który go powołał;
- 2) zawiadamiającemu;
- 3) pokrzywdzonemu;
- 4) nauczycielowi akademickiemu, którego dotyczy postępowanie;
- 5) ministrowi;
- 6) ministrowi nadzorującemu.

4. Przepis § 8 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 10. 1. Rzecznik dyscyplinarny w toku postępowania wyjaśniającego:

- 1) dąży do wszechstronnego wyjaśnienia sprawy, badając i uwzględniając wszelkie okoliczności, w celu ustalenia, czy został popełniony czyn uchybiający obowiązkom nauczyciela akademickiego lub godności zawodu nauczyciela akademickiego;
- 2) może przesłuchiwać świadków, zasięgać opinii biegłych oraz przeprowadzać, zabezpieczać i utrzymywać inne dowody;
- 3) uzyskuje wyjaśnienia i stanowisko nauczyciela akademickiego, którego dotyczy postępowanie wyjaśniające, wobec stawianych zarzutów i zebranych dowodów.

2. Przesłuchanie nauczyciela akademickiego, którego dotyczy postępowanie wyjaśniające, świadka lub biegłego może nastąpić osobiście lub przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość, z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku.

§ 11. 1. Z każdej czynności w postępowaniu wyjaśniającym rzecznik dyscyplinarny sporządza protokół określający rodzaj czynności, czas jej trwania i miejsce dokonania oraz osoby w niej uczestniczące.

2. Protokół podpisuje rzecznik dyscyplinarny oraz wszystkie osoby uczestniczące w tej czynności.

§ 12. 1. Jeżeli materiał dowodowy zebrany w postępowaniu wyjaśniającym nie daje podstaw do sporządzenia wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, rzecznik dyscyplinarny wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego.

2. Na postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego nauczycielowi akademickiemu, którego postępowanie dotyczyło, zawiadamiającemu i pokrzywdzonemu przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia, zażalenie odpowiednio do komisji uczelnianej albo komisji przy ministrze.

3. Prawomocne postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego podlega zatwierdzeniu przez organ, który powołał rzecznika dyscyplinarnego. Zatwierdzeniu nie podlegają rozstrzygnięcia komisji uczelnianej albo komisji przy ministrze wydane w wyniku zażalenia, o którym mowa w ust. 2.

4. W przypadku odmowy zatwierdzenia postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego organ, który powołał rzecznika dyscyplinarnego, poleca innemu rzecznikowi dyscyplinarnemu przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio do postanowień wydanych przez tego rzecznika dyscyplinarnego.

5. Polecenie innemu rzecznikowi dyscyplinarnemu przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, o którym mowa w ust. 4, może być dokonane tylko raz.

6. Zatwierdzone postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego doręcza się:

- 1) zawiadamiającemu;
- 2) pokrzywdzonemu;
- 3) nauczycielowi akademickiemu, którego dotyczy postępowanie;
- 4) ministrowi;
- 5) ministrowi nadzorującemu.

§ 13. 1. Jeżeli zebrany w toku postępowania wyjaśniającego materiał dowodowy stanowi podstawę do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, rzecznik dyscyplinarny przygotowuje wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

2. Wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego zawiera:

- 1) dane nauczyciela akademickiego, którego dotyczyło postępowanie wyjaśniające:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) tytuł lub stopień naukowy albo tytuł lub stopień w zakresie sztuki, albo tytuł zawodowy,
 - c) stanowisko,
 - d) datę i miejsce urodzenia,
 - e) adres zamieszkania;
- 2) dokładne określenie zarzucanego przewinienia dyscyplinarnego, ze wskazaniem czasu, miejsca i okoliczności jego popełnienia;
- 3) określenie proponowanej kary dyscyplinarnej;
- 4) listę świadków, którzy powinni być wezwani na rozprawę, z podaniem ich imion, nazwisk i adresów zamieszkania; rzecznik dyscyplinarny może wnioskować o zaniechanie wzywania świadków i o odczytanie na rozprawie ich zeznań, złożonych w toku postępowania wyjaśniającego;
- 5) wykaz innych dowodów;
- 6) uzasadnienie.

3. Rzecznik dyscyplinarny wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 2, przekazuje do komisji dyscyplinarnej dokumentację z przebiegu postępowania wyjaśniającego.

§ 14. 1. Po skierowaniu wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego odpowiednio do komisji uczelnianej albo komisji przy ministrze, rzecznik dyscyplinarny niezwłocznie informuje o tym organ, który go powołał, ministra i ministra nadzorującego.

2. Minister zawiadamia Radę o wynikach postępowania wyjaśniającego w sprawie dotyczącej przewodniczącego albo członka komisji przy Radzie.

Rozdział 3

Postępowanie dyscyplinarne w pierwszej instancji

§ 15. 1. Przewodniczący komisji dyscyplinarnej kieruje jej pracami i czuwa nad sprawnym i prawidłowym przebiegiem postępowania dyscyplinarnego.

2. Przewodniczący komisji dyscyplinarnej w celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, może wydawać zarządzenia.

§ 16. 1. Komisja dyscyplinarna:

- 1) orzeka na rozprawie lub na posiedzeniu niejawnym;
- 2) rozstrzyga co do istoty sprawy w formie orzeczeń, a w pozostałych sprawach w formie postanowień.

2. Orzeczenie, o którym mowa w § 34 ust. 2 pkt 1 i 2, może być wydawane wyłącznie na rozprawie.

§ 17. Jeżeli przewodniczący komisji uczelnianej albo komisji przy ministrze uzna, że:

- 1) zachodzą podstawy do umorzenia postępowania dyscyplinarnego albo
- 2) postępowanie wyjaśniające zawiera braki, które nie mogą zostać uzupełnione na rozprawie

– wydaje zarządzenie o skierowaniu sprawy na posiedzenie niejawne.

§ 18. 1. Jeżeli nie zachodzą przesłanki do skierowania sprawy na posiedzenie niejawne, przewodniczący komisji uczelnianej albo komisji przy ministrze wydaje zarządzenie o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego i wyznaczeniu przewodniczącego składu orzekającego, który kieruje rozprawą i czuwa nad jej prawidłowym przebiegiem, oraz członków składu orzekającego i protokolanta.

2. Zarządzenie o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego doręcza się:

- 1) przewodniczącemu i członkom składu orzekającego;
- 2) rzecznikowi dyscyplinarnemu i obwinionemu, zwanym dalej „stronami”;
- 3) pokrzywdzonemu;
- 4) obrońcy obwinionego, jeżeli został ustanowiony;
- 5) zawiadamiającemu.

3. Do wyłączenia przewodniczącego komisji dyscyplinarnej, przewodniczącego i członków składu orzekającego przepisy § 4 ust. 1, 2 i 4 stosuje się odpowiednio, z tym że o wyłączeniu przewodniczącego składu orzekającego rozstrzyga przewodniczący komisji uczelnianej albo komisji przy ministrze, a o wyłączeniu członka składu orzekającego – przewodniczący składu orzekającego.

§ 19. 1. Skład orzekający, w terminie 21 dni od dnia wydania zarządzenia, o którym mowa w § 17, na posiedzeniu niejawnym, wydaje postanowienie o:

- 1) wyznaczeniu terminu rozprawy albo
- 2) przekazaniu sprawy rzecznikowi dyscyplinarnemu w celu uzupełnienia postępowania wyjaśniającego, albo
- 3) umorzeniu postępowania dyscyplinarnego.

2. W postanowieniu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, skład orzekający wskazuje, w jakim zakresie ma nastąpić uzupełnienie braków, oraz określa termin ich uzupełnienia, nie dłuższy niż 30 dni.

3. Odpisy postanowień, o których mowa w ust. 1, doręcza się stronom, pokrzywdzonemu i obrońcy obwinionego. Odpis postanowienia o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego doręcza się także rektorowi, ministrowi i ministrowi nadzorującemu.

§ 20. 1. W terminie 14 dni od dnia doręczenia odpisu postanowienia o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego zażalenie na to postanowienie może wnieść do komisji przy Radzie:

- 1) rzecznik dyscyplinarny;
- 2) obwiniony albo jego obrońca – w przypadku umorzenia postępowania dyscyplinarnego ze względu na znikomą szkodliwość czynu.

2. Komisja przy Radzie rozpatruje zażalenie na postanowienie o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego na posiedzeniu niejawnym, w składzie trzyosobowym.

3. Komisja przy Radzie wydaje postanowienie o:

- 1) uchyleniu postanowienia o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego i przekazaniu wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego do rozpoznania przez komisję uczelnianą albo komisję przy ministrze albo
- 2) utrzymaniu w mocy zaskarżonego postanowienia o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego.

4. Postanowienie, o którym mowa w ust. 3, jest ostateczne. Do doręczenia postanowienia stosuje się odpowiednio przepis § 18 ust. 2.

§ 21. 1. Przewodniczący składu orzekającego zawiadamia na piśmie o terminie i miejscu rozprawy rektora uczelni, przewodniczącego Rady, ministra, ministra nadzorującego, pokrzywdzonego, strony i obrońcę obwinionego.

2. Na rozprawę wzywa się strony i obrońcę obwinionego. Wraz z wezwaniem na rozprawę obwinionemu doręcza się:

- 1) pouczenie o przysługujących mu uprawnieniach i skutkach niestawienia się na rozprawę;
- 2) listę członków składu orzekającego.

3. Termin rozprawy wyznacza się tak, aby między doręczeniem obwinionemu wezwania do stawienia się na rozprawę a dniem rozprawy upłynęło co najmniej 14 dni. Na wniosek obwinionego albo jego obrońcy, w przypadku niezachowania tego terminu, przewodniczący składu orzekającego zarządza odroczenie rozprawy.

4. Po doręczeniu postanowienia o wyznaczeniu terminu rozprawy obwiniony lub jego obrońca mogą przeglądać, w obecności osoby wyznaczonej przez przewodniczącego składu orzekającego, akta sprawy oraz sporządzać z nich wypisy i notatki.

§ 22. 1. Wyznaczenie obrońcy z urzędu w przypadku, o którym mowa w art. 146 ust. 1 ustawy, następuje nie później niż na 14 dni przed terminem rozprawy.

2. Obwinionego informuje się o wyznaczeniu obrońcy z urzędu niezwłocznie po jego wyznaczeniu. Obwiniony może wnieść o wyznaczenie innej osoby do pełnienia funkcji obrońcy z urzędu tylko raz.

3. Wyznaczony obrońca z urzędu może wnieść o zwolnienie go z tej funkcji tylko z ważnych powodów.

4. Wnioski obwinionego i wyznaczonego obrońcy z urzędu, o których mowa w ust. 2 i 3, skład orzekający rozpoznaje na posiedzeniu niejawnym.

5. W przypadku uwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust. 2 lub ust. 3, oraz w przypadku odwołania przez obwinionego pełnomocnictwa do obrony w sprawie, w której udział obrońcy jest obowiązkowy, wyznaczony obrońca z urzędu pełni obowiązki do czasu podjęcia czynności przez nowego obrońcę.

6. Obrońca obwinionego jest zobowiązany zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się w związku z pełnieniem funkcji obrońcy.

§ 23. 1. Jeżeli zachodzi długotrwała przeszkoda uniemożliwiająca prowadzenie postępowania dyscyplinarnego lub jeżeli o ten sam czyn wszczęto postępowanie karne albo postępowanie w sprawach o wykroczenia, przewodniczący składu orzekającego może wydać postanowienie o zawieszeniu tego postępowania na czas trwania przeszkody lub postępowania karnego albo postępowania w sprawach o wykroczenia.

2. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 1, służy stronom zażalenie do komisji przy Radzie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia.

3. Przewodniczący składu orzekającego podejmuje zawieszone postępowanie dyscyplinarne nie później niż w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o ustaniu przeszkody, o której mowa w ust. 1, albo o prawomocnym zakończeniu postępowania karnego albo postępowania w sprawach o wykroczenia.

§ 24. 1. Strony lub obrońca obwinionego mogą zgłaszać w toku postępowania dyscyplinarnego wnioski o dopuszczenie nowych dowodów na stwierdzenie okoliczności, które mogą mieć istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

2. Skład orzekający może dopuścić dowody inne niż objęte wnioskami, o których mowa w ust. 1, jeżeli mogą one mieć istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

3. Jeżeli jest to niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy, skład orzekający, na wniosek obwinionego albo jego obrońcy, wzywa na rozprawę świadka, co do którego rzecznik dyscyplinarny wnioskuje o zaniechanie wzywania i o odczytanie na rozprawie jego zeznań złożonych w toku postępowania wyjaśniającego.

4. Jeżeli stwierdzenie okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy wymaga wiadomości specjalnych, skład orzekający może zasięgnąć opinii biegłego albo biegłych.

5. Jeżeli jest to niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy, skład orzekający może w sprawach szczególnie skomplikowanych zwrócić się o opinię do Konwentu Rzeczników, o którym mowa w art. 145a ustawy, innej uczelni, instytucji naukowej lub specjalistycznej.

6. Dokumenty udostępnione w celu sporządzenia opinii podlegają szczególnej ochronie i nie mogą być udostępnione osobom innym niż sporządzające opinie.

7. Podmioty, o których mowa w ust. 4 i 5, składają opinie na piśmie, a w przypadku biegłego, o którym mowa w ust. 4, może on także być wezwany na rozprawę.

§ 25. Rozprawa rozpoczyna się od sprawdzenia obecności wezwanych osób i odczytania przez rzecznika dyscyplinarnego wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego. Następnie przewodniczący składu orzekającego zarządza wysłuchanie obwinionego.

§ 26. 1. Po wysłuchaniu obwinionego przeprowadza się postępowanie dowodowe, w ramach którego przesłuchuje się świadków, przedstawia opinie biegłych oraz przeprowadza inne dowody.

2. Przewodniczący składu orzekającego poucza strony i obrońcę obwinionego o przysługującym im prawie zadawania pytań świadkom i biegłym oraz do wypowiadania się na temat każdego przeprowadzanego dowodu.

3. Przed przystąpieniem do przesłuchania świadka lub wysłuchaniem biegłego przewodniczący składu orzekającego poucza ich o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

4. Jeżeli opinia, o której mowa w § 24 ust. 4, jest niepełna lub niejasna albo gdy zachodzi sprzeczność w samej opinii lub między różnymi opiniami w tej samej sprawie, skład orzekający może wezwać ponownie tych samych biegłych do uzupełnienia lub wyjaśnienia sporządzonych opinii lub powołać innych biegłych.

5. W przypadku nieobecności:

- 1) świadka, którego przesłuchanie skład orzekający uzna za niezbędne,
 - 2) biegłego, którego wysłuchanie skład orzekający uzna za niezbędne
- przewodniczący składu orzekającego może odroczyć rozprawę i ustalić jej nowy termin.

6. Jeżeli świadek lub biegły nie mogą stawić się na rozprawie z powodu przeszkody zbyt trudnej do usunięcia, skład orzekający może zlecić ich przesłuchanie jednemu z członków składu orzekającego. W przesłuchaniu mogą brać udział strony i obrońca obwinionego. Zawiadomienie o terminie i miejscu przesłuchania doręcza się stronom i obrońcy obwinionego nie później niż na 7 dni przed wyznaczonym terminem przesłuchania.

7. Na rozprawie można odczytywać protokoły przesłuchania świadków, opinie biegłych, złożone w toku postępowania wyjaśniającego oraz treść innych dokumentów mających istotne znaczenie w sprawie.

8. W przypadku dopuszczenia innych dowodów niż przesłuchanie świadków lub biegłych, przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

§ 27. Jeżeli wyjaśnienia obwinionego, który na rozprawie przyznaje się do winy, nie budzą wątpliwości, skład orzekający, za zgodą rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego, może przeprowadzić postępowanie dowodowe tylko częściowo.

§ 28. Przewodniczący składu orzekającego z ważnych powodów może odroczyć rozprawę, nie dłużej jednak niż o 14 dni.

§ 29. 1. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo stron lub obrońcy obwinionego na rozprawie nie stanowi przeszkody do rozpoznania sprawy.

2. W przypadku uznania za usprawiedliwione niestawiennictwo na rozprawie stron lub obrońcy obwinionego, przewodniczący składu orzekającego wydaje postanowienie o odroczeniu rozprawy, ustalając jej nowy termin.

§ 30. 1. Jeżeli na podstawie okoliczności, które zostały ujawnione w toku rozprawy, rzecznik dyscyplinarny zarzucił obwinionemu inne przewinienie dyscyplinarne niż objęte wnioskiem o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, przewodniczący komisji dyscyplinarnej odracza rozprawę, chyba że, za zgodą obwinionego i jego obrońcy, rozpozna sprawę na tej samej rozprawie w zakresie rozszerzonym o nowe zarzuty.

2. W przypadku odroczenia rozprawy z przyczyny, o której mowa w ust. 1, rzecznik dyscyplinarny uzupełnia wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego i niezwłocznie informuje o tym organ, który go powołał, ministra i ministra nadzorującego.

§ 31. Po zakończeniu postępowania dowodowego przewodniczący składu orzekającego udziela kolejno głosu rzecznikowi dyscyplinarnemu, obrońcy obwinionego i obwinionemu.

§ 32. 1. Z przebiegu rozprawy sporządza się protokół, który zawiera:

- 1) opis przebiegu rozprawy, zawierający stanowiska stron, zeznania świadków oraz wyjaśnienia biegłych;
- 2) informację o wydanych w toku rozprawy albo poza nią postanowieniach składu orzekającego i zarządzeniach przewodniczącego składu orzekającego;
- 3) stwierdzenie innych okoliczności dotyczących przebiegu rozprawy.

2. Protokół podpisują przewodniczący składu orzekającego i protokolant.

§ 33. 1. Po wysłuchaniu rzecznika dyscyplinarnego, obrońcy obwinionego i obwinionego przewodniczący składu orzekającego zamyka rozprawę, a skład orzekający przystępuje do narady nad orzeczeniem.

2. Przebieg narady i głosowania jest tajny; poza składem orzekającym może być obecny tylko protokolant.

3. Z przebiegu narady i głosowania nie sporządza się protokołu.

4. Narada i głosowanie odbywają się osobno co do winy i co do kary. Przewodniczący składu orzekającego głosuje ostatni.

§ 34. 1. Skład orzekający orzeka według przekonania opartego na podstawie wszystkich dowodów ujawnionych w toku postępowania.

2. Skład orzekający orzeka o:

- 1) uniewinnieniu obwinionego albo
- 2) uznaniu obwinionego za winnego popełnienia przewinienia dyscyplinarnego i wymierzeniu jednej z kar dyscyplinarnych określonych w art. 140 ust. 1 ustawy, albo
- 3) umorzeniu postępowania dyscyplinarnego.

§ 35. 1. Bezpośrednio po zakończeniu narady przewodniczący składu orzekającego ogłasza sentencję orzeczenia oraz przedstawia ustnie najważniejsze motywy uzasadnienia.

2. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności ze względu na złożoność sprawy, ogłoszenie orzeczenia może być odroczone, nie dłużej jednak niż o 7 dni od dnia zamknięcia rozprawy. W takim przypadku przewodniczący składu orzekającego przed zamknięciem rozprawy podaje dzień, godzinę i miejsce ogłoszenia orzeczenia.

§ 36. 1. Po ogłoszeniu orzeczenia sporządza się je na piśmie i, w terminie 14 dni od dnia jego ogłoszenia, doręcza się stronom, obrońcy obwinionego, zawiadamiającemu, ministrowi, ministrowi nadzorującemu i rektorowi, a w przypadku gdy postępowanie dyscyplinarne dotyczyło przewodniczącego albo członka komisji dyscyplinarnej przy Radzie – także przewodniczącemu Rady.

2. Orzeczenie zawiera:

- 1) nazwę komisji dyscyplinarnej;
- 2) tytuły lub stopnie naukowe albo tytuły lub stopnie w zakresie sztuki, albo tytuł zawodowy, stanowiska oraz imiona i nazwiska członków składu orzekającego, rzecznika dyscyplinarnego i protokolanta;
- 3) datę i miejsce rozpoznania sprawy i wydania orzeczenia;
- 4) tytuł lub stopień naukowy albo tytuł lub stopień w zakresie sztuki, albo tytuł zawodowy, imię i nazwisko, stanowisko, datę i miejsce urodzenia obwinionego;

- 5) dokładne określenie przewinienia dyscyplinarnego zarzucanego obwinionemu;
- 6) rozstrzygnięcie komisji dyscyplinarnej co do winy i co do kary, wraz z przytoczeniem podstaw prawnych;
- 7) uzasadnienie;
- 8) pouczenie o trybie i terminie wniesienia odwołania.

3. Uzasadnienie, o którym mowa w ust. 2 pkt 7, określa podstawy prawne i faktyczne orzeczenia oraz zawiera wskazanie, jakie fakty skład orzekający uznał za udowodnione, a jakie za nieudowodnione, na jakich dowodach się oparł i dlaczego nie dał wiary dowodom przeciwnym, oraz przytoczenie okoliczności, które skład orzekający brał pod uwagę przy wymiarze kary.

4. Orzeczenie podpisują wszyscy członkowie składu orzekającego. Członek składu orzekającego, podpisując orzeczenie, może złożyć zdanie odrębne wraz z uzasadnieniem.

Rozdział 4

Postępowanie dyscyplinarne w drugiej instancji (odwoławcze)

§ 37. 1. Odwołanie od orzeczenia komisji uczelnianej albo komisji przy ministrze może złożyć strona. Odwołanie składa się w dwóch egzemplarzach do komisji przy Radzie za pośrednictwem komisji uczelnianej albo komisji przy ministrze, która wydała orzeczenie, w terminie określonym w art. 146 ust. 3 ustawy.

2. Orzeczenie komisji uczelnianej albo komisji przy ministrze, od którego nie zostało w terminie wniesione odwołanie, staje się prawomocne i podlega wykonaniu.

3. Po przyjęciu odwołania przewodniczący komisji uczelnianej albo komisji przy ministrze przesyła je niezwłocznie wraz z aktami postępowania dyscyplinarnego do komisji przy Radzie.

§ 38. 1. Przewodniczący komisji przy Radzie:

- 1) wyznacza skład orzekający w sprawie, w tym jego przewodniczącego i sprawozdawcę;
- 2) kieruje odwołanie do rozpoznania na rozprawie, wyznacza jej termin oraz wzywa strony i świadków wskazanych w odwołaniu;
- 3) nakazuje doręczenie odwołania stronie przeciwnej i wzywa ją do złożenia odpowiedzi na to odwołanie;
- 4) podejmuje niezbędne czynności dla zapewnienia sprawnego przebiegu postępowania odwoławczego.

2. Skład orzekający komisji przy Radzie, w drodze postanowienia, odrzuca odwołanie wniesione przez osobę nieuprawnioną lub wniesione po terminie. Na postanowienie służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

3. Skład orzekający komisji przy Radzie może przywrócić stronom uchybiony termin do wniesienia odwołania, jeżeli strony uprawdopodobnią, że uchybienie nastąpiło wskutek niezawinionej przez nie przeszkody.

4. Wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania składa się wraz z odwołaniem, w terminie 14 dni od dnia ustania przeszkody.

5. Odwołania wniesionego przez rzecznika dyscyplinarnego na korzyść obwinionego nie można cofnąć bez zgody obwinionego.

§ 39. 1. Rozprawę odwoławczą rozpoczyna ustne sprawozdanie członka składu orzekającego wyznaczonego na sprawozdawcę, przedstawiające:

- 1) przebieg postępowania dyscyplinarnego w pierwszej instancji;
- 2) treść zaskarżonego orzeczenia;
- 3) przytoczone w odwołaniu zarzuty;
- 4) inne okoliczności sprawy.

2. W toku rozprawy odwoławczej strony i obrońca obwinionego mogą składać wyjaśnienia ustnie lub na piśmie.

3. W razie potrzeby skład orzekający komisji przy Radzie wydaje na rozprawie postanowienie o uzupełnieniu postępowania dowodowego przeprowadzonego w pierwszej instancji.

4. Przed zamknięciem rozprawy odwoławczej przewodniczący składu orzekającego udziela głosu stronie, która wniosła odwołanie, a następnie stronie przeciwnej. Jeżeli obwiniony ma ustanowionego obrońcę, obrońca zabiera głos przed obwinionym.

§ 40. 1. Komisja przy Radzie:

- 1) utrzymuje w mocy orzeczenie komisji dyscyplinarnej wydane w pierwszej instancji albo
- 2) uchyla orzeczenie komisji dyscyplinarnej wydane w pierwszej instancji w całości albo w części i wydaje nowe orzeczenie, albo
- 3) uchyla orzeczenie komisji dyscyplinarnej wydane w pierwszej instancji w całości i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania przez tę komisję albo umarza postępowanie.

2. Komisja przy Radzie może uchylić orzeczenie komisji dyscyplinarnej wydane w pierwszej instancji w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia przez tę komisję, gdy rozstrzygnięcie sprawy wymaga uprzedniego przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości lub w części. Komisja przy Radzie może wskazać, jakie okoliczności komisja dyscyplinarna pierwszej instancji powinna wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy.

3. Komisja przy Radzie może zastrzyć karę orzeczoną przez komisję uczelnianą albo komisję przy ministrze tylko w przypadku, gdy odwołanie wniósł rzecznik dyscyplinarny.

4. Orzeczenie komisji przy Radzie wraz z uzasadnieniem doręcza się stronom, obrońcy obwinionego, zawiadamiającemu, pokrzywdzonemu, ministrowi, ministrowi nadzorującemu, przewodniczącemu Rady i rektorowi. Obwiniony potwierdza otrzymanie orzeczenia komisji przy Radzie podpisem i datą lub zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

5. Wraz z orzeczeniem, o którym mowa w ust. 4, organowi, który powołał rzecznika dyscyplinarnego, przekazywana jest cała dokumentacja dotycząca postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego.

§ 41. Do postępowania przed komisją przy Radzie stosuje się odpowiednio przepisy § 15, § 16, § 18 ust. 3, § 19, § 21, § 23–25, § 28, § 29, § 32, § 33 i § 35.

Rozdział 5

Wykonywanie i zatarcie kar

§ 42. Rektor, niezwłocznie po otrzymaniu prawomocnego orzeczenia komisji dyscyplinarnej, zarządza wykonanie orzeczonej kary dyscyplinarnej i umieszczenie odpisu orzeczenia w aktach osobowych nauczyciela akademickiego oraz doręczenie tego orzeczenia ministrowi i ministrowi nadzorującemu.

§ 43. Informację o ustaniu stosunku pracy w związku z ukaraniem karą dyscyplinarną pozbawienia prawa do wykonywania zawodu nauczyciela akademickiego na stałe, zamieszcza się w świadectwie pracy nauczyciela akademickiego.

§ 44. Rektor uczelni, w której prowadzono postępowanie w pierwszej instancji, dokonuje czynności związanych z zatarciem kar, o których mowa w art. 140 ust. 1 pkt 1–3 ustawy, poprzez usunięcie z akt osobowych nauczyciela akademickiego i z archiwum zakładowego dokumentacji postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego.

Rozdział 6

Wznowienie postępowania

§ 45. 1. Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego składają osoby, o których mowa w art. 146 ust. 9 ustawy, do komisji dyscyplinarnej, która wydała prawomocne orzeczenie w sprawie.

2. Wniosek rozpatruje wyznaczony przez przewodniczącego komisji dyscyplinarnej trzyosobowy skład orzekający na posiedzeniu niejawnym.

3. W przypadku gdy we wniosku jako podstawa wznowienia postępowania zostały wskazane okoliczności, o których mowa w art. 146 ust. 6 pkt 2 ustawy, skład orzekający może, przed rozpatrzeniem wniosku, zlecić rzecznikowi dyscyplinarnemu sprawdzenie tych okoliczności.

4. Postanowienie w sprawie wznowienia postępowania dyscyplinarnego doręcza się osobom, o których mowa w art. 146 ust. 9 ustawy, oraz zawiadamiającemu.

5. Na postanowienie o odmowie wznowienia postępowania dyscyplinarnego służy stronom zażalenie do komisji przy Radzie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia, z tym że komisja przy Radzie rozpatruje to zażalenie w innym składzie orzekającym.

6. Do rozpatrywania zażalenia, o którym mowa w ust. 5, stosuje się odpowiednio przepisy § 20 ust. 2 i 3. Postanowienie o odmowie wznowienia postępowania dyscyplinarnego jest prawomocne.

§ 46. 1. Po wydaniu postanowienia o wznowieniu postępowania dyscyplinarnego komisja dyscyplinarna uchyla prawomocne orzeczenie dyscyplinarne i przystępuje do ponownego rozpatrzenia sprawy.

2. Komisja przy Radzie uchyla prawomocne orzeczenie dyscyplinarne i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania komisji dyscyplinarnej właściwej do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji.

3. W przypadku ponownego rozpatrywania sprawy przez komisję uczelnianą albo komisję przy ministrze w składzie orzekającym nie mogą uczestniczyć członkowie komisji, którzy uprzednio orzekali w sprawie.

4. We wznowionym postępowaniu dyscyplinarnym nie można wydać orzeczenia na niekorzyść obwinionego, jeżeli wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego złożono na jego korzyść.

Rozdział 7

Przepis przejściowy i końcowy

§ 47. Postępowania wyjaśniające i postępowania dyscyplinarne w sprawach dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia są prowadzone do czasu ich zakończenia na podstawie przepisów dotychczasowych.

§ 48. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.⁴⁾

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego: *wz. M.K. Ratajczak*

⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 marca 2007 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego wobec nauczycieli akademickich (Dz. U. Nr 58, poz. 391), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 56 pkt 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1198).